

A. v. Alphen de Veer - Broekhoofd.

1

KON. INSTITUUT
VOOR TAAL-, LAND-
EN VOLKENKUNDE

Col. Broekhoofd no 79

gen 2

LINA BLOND.

Blijspel.

Voor het eerst gespeeld in den Stads-schouwburg te Amsterdam door de
Artisten der Koninklijke Vereeniging: «Het Nederlandsch Tooneel»,
Afdeling Amsterdam, op Woensdag 25 Maart 1885.

3

LINA BLOND

Oorspronkelijk Blijspel

IN

EEN BEDRIJF

DOOR

Mr. P. BROOSHOOFT.

NB. Aan Rederijkerskamers en familiekringen is het recht van vertooning vergund.

'S-GRAVENHAGE, A. ROSSING, 1885.

Het recht van opvoering door den Auteur voorbehouden volgens de Wet
van 28 Juli 1881, (Staatsblad No. 124).

KON. INSTITUUT
VOOR TAAL-, LAND-
EN VOLKENKUNDE

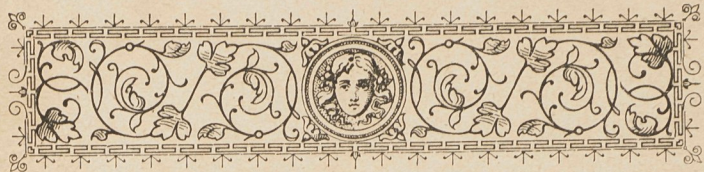
PERSONEN.

LINA BLOND. — BLAUWKOUS.
NINA BONT.
JOSEPHINE VAN VLIEGENHOGEN.
VROUW VAN DONGEN.
ALBERT VAN LEEG VAN KOPPEN.
JONAS BONT, man van Nina.
Majoor BLITZ VAN BLITZEN.
MARIA LIEVEKIND, } Dichters.
HORATIO ZWELBORST, }
KAARSENSCHRIJVER, Hôtelhóuder.
Twee leerlingen der H. B. School.
Een Commissaris en een Agent van politie.

*Het Stuk speelt in het hôtel van Kaarsenschrijver,
in eene Hollandsche stad van den tweeden of
derden rang.*

Eene wijle gul te doen lachen, is mijn doel.

P. B.

LINA BLOND.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel stelt voor eene kamer van een hotel in eene provincie-stad. Links eene deur, toegang gevende tot de aangrenzende kamer; de deur is gesloten maar de sleutel steekt er in. Rechts eene half geopende deur naar de bij de zitkamer, die door het tooneel wordt voorgesteld, behoorende slaapkamer. Rechts, meer op den achtergrond, een hoog kabinet voor linnengoed. Op den achtergrond eene deur die uitkomt op den gang van het hotel. Aan den wand eenige platen in lijsten, waarvan ééne voorstelt Napoleon te paard. Voorts gewoon ameublement van hotels 2en rang.

LINA BLOND, V. LEEG V. KOPPEN,
KAARSENSCHRIJVER.

KAARSENSCHRIJVER.

*Met zijn hoed in de hand aan de deur, die hij
voor de beide anderen openhoudt.*

Als 't u belieft, Mevrouw!

LINA

Opzichtig gekleed, met veel beweging binnenkomende.

Ook al niet heel ruim, deze kamer! Is er een slaapkamer bij?

KAARSENSCHRIJVER,

Haar voorgaande naar de rechtsche deur, en deze geheel openende.

Zeker Mevrouw! Eene rime luchtige slaapkamer, met uitzicht op de kerk.

LINA,

Ajakkes, een kerk!

Zij verdwijnt met Kaarsenschrijver in de deur rechts.

V. LEEG V. KOPPEN,

Met een bruin, dik gevuld valies in de hand; fatterig gekleed; geaffecteerd sprekende.

Ze laat me hier maar staan! Parole d'honneur, ze neemt even weinig notitie van mij alsof ik haar valet de chambre was! Ik reis nu een half jaar met deze beroemde letterkundige dame rond, en hoogstens drie dagen kan ik zeggen dat zij lief, dat zij charmant tegen me geweest is. Dat was toen ik haar twintig aandeelen in de Ned. Indische

landbouwmaatschappij had gekocht — om Indië te helpen. Sedert behandelt zij mij weder als een lakei. Parole d'honneur als een lakei! Ik zal haar nóg twintig aandeelen moeten koopen, in de koloniale bank, om weer le plus heureux des mortels te zijn! *Hij ziet haar na door de geopende deur.* Maar zij is toch zoo schoon! zoo puissant! zoo superbe! O, c'est plus fort que moi! — ik raffoleer van haar!

LINA.

Uit de slaapkamer terugkomende, door den hotelhouder gevolgd.

De kamers bevallen mij maar zóó zoo. Misschien kies ik après tout nog die andere, die ik boven heb gezien. Voorloopig zullen wij maar hier blijven. Mijne bagage komt later. Al mijne toiletten en al mijne geschriften. Zult U er goed voor zorgen?

KAARSENSCHRIJVER.

Alsof het mijne eigene geschriften waren.

LINA.

Is er nog niemand voor mij geweest?

KAARSENSCHRIJVER.

O, Mevrouw, reeds gisteren heeft het storm geloopt om te vragen of Mevrouw gearriveerd was.

LINA.

Het zal dus niet mogelijk zijn, tot morgen mijne anonymiteit te bewaren?

KAARSENSCHRIJVER.

Volstrekt onmogelijk Mevrouw! *Ik* heb het stilzwijgen bewaard, zooals Mevrouw mij in haar brief schreef. Maar toen U gisteren met naam en toenaam in de courant stondt, en dat U hier zoudt afstappen, toen waren natuurlijk de poppen aan het dansen.

LINA.

Op van Leeg van Koppen wijzend.

Ja, die domkop....

V. LEEG V. KOPPEN.

Oho Lina, tu vas trop loin!

LINA.

Ik wil zeggen, mijnheer Leeg van Koppen heeft mijne komst, zonder mijne voorkennis, in het

plaatselijk nieuwsblad laten zetten. Ik was dezen dag zoo gaarne ongestoord, zonder vervelende bezoeken, in mijne kamer gebleven! *Tot v. Leeg v. Koppen, die zeer nuchter naar het bruine valies staat te kijken, dat hij in de hand houdt.* Qu'est ce que tu fais donc avec cette valise, grand nigaud!

V. LEEG V. KOPPEN.

O ho, Lina, tu vas trop loin!

LINA.

Trop loin! Pas si loin toutefois que ta bêtise! Tu as l'air d'un idiot avec ce sac. *Driftig op hem toeloopende.* Porte le donc dans la chambre à coucher!

V. LEEG V. KOPPEN.

Verschrikt naar de slaapkamer wijkende.

O ho, Lina, tu vas trop loin, vraiment, tu vas trop loin! *Af in de slaapkamer.*

LINA.

Bedaard, als ware het gesprek niet afgebroken.

Wie zijn er dan alzoo geweest, mijnheer..... mijnheer.....?

KAARSENSCHRIJVER.

Kaarsenschrijver, om U te dienen.

LINA.

Ter zijde.

Uitmuntende naam voor een logementhouder!
Luid. Nu, wie zijn er geweest?

KAARSENSCHRIJVER.

O mevrouw, menschen van allerlei soort. Wij hebben vele liefhebbers van de letterkunde in onze stad. Al zeg ik het zelf, onze stad is eene geavanceerde stad. U heeft hier vele bewonderaars.

LINA.

Ongeduldig.

Maar wie zijn er dan geweest?

KAARSENSCHRIJVER.

Wel, bijv. mijnheer Lievekind en mijnheer Zwelborst, de twee dichters uit onze stad, en Juffrouw van Vliegenhogen, de bekende voorvechtster van de vrouwen-emanipatie, en majoor Blitz van Blitzen, de bekende held van Hazela-poepoe, en, kortom, verscheidene anderen. Ze zouden vandaag allen terugkomen.

LINA.

Voor zich, zonder op Kaarsenschrijver te letten.

Ik kan ze waarachtig niet ontvangen! Ik moet mijne nieuwe tournure nog aanpassen en allerlei

andere toiletzaken in orde brengen. Ik kan anders morgen onmogelijk optreden. *Tot Kaarsenschrijver.* Zeg eens mijnheer.... Kaarsenschrijver, zou het niet mogelijk zijn, die menschen te zeggen dat ik nog niet gekomen ben?

KAARSENSCHRIJVER.

Onmogelijk mevrouw. Men heeft U reeds van 't station zien komen. Men heeft U hier uit het rijtuig zien stappen.

LINA.

Zeg dat dat eene andere dame was.

KAARSENSCHRIJVER.

Bedenklijk.

Ik zal mijn best doen, maar mevrouw moet *mij* de schuld niet geven als zij *toch* naar boven komen. Zij zullen mij niet gelooven.

LINA.

Doe wat U kunt, mijnheer Kaarsenschrijver.
Ultra posse nemo tenetur,

KAARSENSCHRIJVER.

Wat blijft U!

LINA.

Lachende.

Dat niemand meer kaarsen moet opschrijven dan er verbrand zijn. Maar laat me nu alleen want ik ben doodmoe.

KAARSENSCHRIJVER.

*Met een blik naar de slaapkamer.**Alleen?*

LINA.

Nu ja, die telt niet meê.

KAARSENSCHRIJVER.

Discreet lachende.

O zoo! Wanneer — als ik zoo onbescheiden mag zijn — zal mevrouw haar eerste voordracht houden?

LINA.

Morgen-avond.

KAARSENSCHRIJVER.

Dan heeft mevrouw nog tijd om zich te prepareeren.

LINA.

Mijnheer Kaarsenschrijver, ik prepareer mij nooit!

KAARSENSCHRIJVER.

Vergeef mij, mevrouw. Ik meende niets kwaads. Zal mevrouw op hare kamer dineeren?

LINA.

Ongeduldig.

Ja, ja, ik zal dat wel laten zeggen!

KAARSENSCHRIJVER.

Zooals Mevrouw verkiest. Mevrouw uw dienaar!

TWEEDE TOONEEL.

LINA, V. LEEG V. KOPPEN.

LINA.

Roepend naar de slaapkamer.

Albert! Albert!

ALBERT.

Snel binnen komend.

Chérie?

LINA.

Wat voer je toch uit in die sombere kamer!

ALBERT.

Ik keek uit het raam.

LINA.

Naar de lucht?

V. LEEG V. KOPPEN.

Neen, naar de kerk.

LINA.

Een vroolijk gezicht!

V. LEEG V. KOPPEN.

Ik dacht hoe délicieus het zou zijn, onder de zerken dier kerk te liggen, met het opschrift: »Ci-git le pauvre Albert de Leeg van Koppen. Son dernier soupir etait pour la ravissante Lina Blond." *Hij wil haar de hand kussen.*

LINA.

Hem afwerende.

Je bent onuitstaanbaar! Bête, comme toujours! Geef mij een gemakkelijken stoel.

V. LEEG V. KOPPEN.

Zoekende.

Il n'y en a pas! Parole d'honneur, il n'y en a pas.

LINE.

Een mooi appartement hier! Niet eens iets om lui op te kunnen zitten. *Zij gaat op een gewonen stoel aan de tafel zitten.* Geef me een voetenbankje! *v. Leeg v. Koppen geeft haar een bankje.* Zet mijne voeten er op! *v. Leeg v. Koppen gehoorzaamt.* En nu

V. LEEG V. KOPPEN.

Opstuande in verliefde houding.

En nu?

LINA.

Ga nu zoo ver mogelijk van mij afzitten.

V. LEEG V. KOPPEN.

Ver van haar verwijderd op het puntje van een stoel plaats nemende; met huilende stem.

O Lina, tu es vraiment trop cruelle!

LINA.

Geen klaagliederen als je blijft! Lees me nu voor wat er in de courant, die je aan 't station gekocht hebt, over mijne laatste lezing te Utrecht staat.

V. LEEG V. KOPPEN.

*Na een Utrechtsch Dagblad uit zijn zak te hebben
gehaald, en er eenigen tijd in te hebben gezocht.*

Het is maar een klein entrefilet.

LINA.

Verontwaardigd.

Klein? De uilskuikens! Wat schrijven zij?

V. LEEG V. KOPPEN.

Lezende.

»Gisteren avond trad hier voor de laatste maal op Mevrouw Lina Blond. Het publiek was niet talrijk. Wie gevolgd heeft wat wij vroeger schreven over de letterkundige verdiensten van deze dame, die haar voornaamste kracht zoekt in het maken van éclat, zal zich over de slechte opkomst van Utrecht's ingezetenen niet verwonderen. Onze stad is nog niet ver genoeg geavanceerd om zulke hoogvliegende leden der schoone sekse naar waarde te schatten. Het lust ons dan ook niet, nogmaals onzen kostbaren tijd aan een verslag van deze lezing te wijden, en wenschen Mevrouw Lina Blond, met haar *gezelschap*..... *Sprekende* Tiens! *Gezelschap* staat cursief! Wat moet dát beteekenen?

LINA.

Ongeduldig.

Ga toch door, domkop!

V. LEEG V. KOPPEN.

Lina, Lina, tu vas *Op een ongeduldige beweging van Lina, lezende.* «Met haar *gezelschap* verder eene gelukkige reis, en meer succes dan zij met haar humbug in onze degelijke mijterstad heeft mogen behalen.»

LINA.

Opspringende.

Wat! Humbug! Dat is infâme! *v. Leeg v. Koppen driftig bij den arm grijpende.* Maar doe je dan *niets*! Je staat daar weer te kijken of je geen tien kunt tellen!

V. LEEG V. KOPPEN.

Bedremmeld.

Mais, ce n'est pas moi, qui l'ai écrit.

LINA.

Domkop! Dat hoef je me niet te zeggen! Ik liet je geen haar op je hoofd, als jij zoo iets geschreven had! Maar je moet die ellendelingen straffen!

V. LEEG V. KOPPEN.

Straffen?

LINA.

Ja, ga terstond aan de schrijftafel zitten om eene uitdaging te schrijven aan den redacteur.

V. LEEG V. KOPPEN.

Rondziende.

Er is geen schrijftafel.

LINA.

Ellendige kamer! Het meest noodige is hier zelfs niet! Ga dan aan deze ronde tafel. Neem den inktkoker.

V. LEEG V. KOPPEN.

Zockende, angstig.

Er is geen inktkoker.

LINA.

Oh! C'est trop fort cela! *Driftig heen en weer loopende.* Ik wil in deze kamers niet blijven! Die wij eerst gezien hebben, waren veel beter. Ik heb er een schrijftafel en een inktkoker en een gemakkelijken stoel gezien. *Zij neemt v. Leeg v. Koppen bij den arm.* Kom mee, ik wil verkassen!

V. LEEG V. KOPPEN.

Hé, quoi? Ver

LINA.

VERKASSEN, domoor, versta je je moedertaal niet meer? Ik wil naar die andere kamer verhuizen!

V. LEEG V. KOPPEN.

Maar

LINA.

Hem driftig de deur uitduwende.

Kom meê, zeg ik! *Beiden af; het tooneel blijft eenige oogenblikken ledig. Dan hoort men kloppen tegen de deur links, en eene stem roepen: »Is daar iemand!» Vervolgens is het tooneel weder stil. Daarna ziet men de deur op den achtergrond eerst op een reetje, vervolgens langzaam wijder opengaan en eerst het hoofd van Jonas Bont, daarna den man zelven ten tooneele verschijnen. Hij is op zijn dorpszondags gekleed, met witte das, staande boorden en een ouderwetschen rok, het haar op de slapen naar voren gekamd in ronde geplakte lokken.*

DERDE TOONEEL.

JONAS BONT, DAARNA NINA.

JONAS.

Neen er is niemand! Ik zeg anders maar: men kan in die stads-lozementen niet voorzichtig genoeg zijn. Ik heb me wel laten vertellen as dat de lui, die naast je lozeeren, astant genoeg zijn om door het sleutelgat of de reten van de deur in je kamer te kijken. En as je dan pas getrouwd bent, dan is dat.... foei, ik kan er niet aan denken! Maar *hier* lozeert gelukkig niemand. *Rondziende.* Jongen wat is dat hier een flinke kamer! Heel wat ruimer as de onze! *Hij ziet door de geopende deur der kamer rechts.* En een slaapkamer met uitzicht op de groote kerk! Jongen wat een mooie impulsante kerk! Da's wat anders as bij ons te Koog aan de Zaan! *Nogmaals bewonderend rondziende.* En watte mooie meubels! En watte schilderijen! Napoleon te paerd, met z'n steek op z'n kop, en zijn armen over mekaar. Hoe prakkeseeren ze 't, zou je zeggen! *Zich tegen het voorhoofd tikkende.* Azze we *deuze* kamer eens namen! 't Zel wel wat duurder zijn, maar afein, 'n mensch

is maar éénmaal op z'n huwelijksreis, en — *Oolyk tot het publiek* — onder ons gezeid, Nina brengt schijven genug mee om ze een goeie kamer te geven. D'r vader heit ze maar knappies verdiend met z'n kruiëniers- en vetwaren. *Slim lachende.* Anders ha 'k ze niet genomen, zoo waar als 'k koster en veurzanger te Koog aan de Zaan ben! *Naar de deur links gaande en er tegen kloppende.* Nina! Nina!

NINA.

Aan de andere zijde der deur.

Wat is het Jonas?

JONAS.

Deuze kamer is veel rejaalder as de andere Willen we deuze nemen?

NINA.

Is er een kammenet?

JONAS.

Een kammenet? *Omkijkende in de kamer.* Jawel, tenminste zoo'n ding dat er in de tegenwoordige tijden voor deurgaat! Maar wacht, de sleutel steekt in de deur. Ik zal 'm opendoen. *Hij draait eenige oogenblikken aan het slot.*

Sapperdekriek, die is in lange niet opengewees! *Hij opent de deur, die schrikkelijk op hare hengsels krast; hij houdt zich de ooren toe.*

NINA.

Binnenkomende. Zij is stijf dorps gekleed, met een satijnen japon, en twee rijen stijve krulletjes aan weerszijde van het hoofd.

O foei, wat piept die deur!

JONAS.

Ja, maar kijk is, watte mooie gestoffeerde appartementen zijn dat hier! Wat denk je er van om deuze kamer te nemen?

NINA.

Rondziende.

Ja, zij is veel beter as de onze *Naar ecne kast gaande, en die openende.* En een kammenet ook, kijk eens, met zes planken er in!

JONAS.

Naar de deur rechts wijzende.

Ja, en der is nog 'n amparte kamer bij om in te slapen, kijk maar! *Zij kijken te zamen in de geopende slaapkamer.*

NINA.

Maar dat alles zel dan wel veul duurder zijn as die andere kamer!

JONAS.

Wat ken *ons* dat veur 'n keer schelen! Eens is geens.

NINA.

Je hebt mooi praten! *Jou* centen zellen 't niet betalen.

JONAS.

Dat weet ik wel, lievert, maar daarentegen geef ik jou een pesiesje in de wereld.

NINA.

Dat is waar.

JONAS.

Met zelfvoldoening.

Je bent nu niet meer de dochter van kru'ënier Jansen, bij wie de kinderen voor drie centen stroop komen halen, maar Juffrouw Bont, de kosteresse en veurzangeresse!

NINA.

Hem den arm om den hals leggende.

Dat is waar, lieve man, en daarom houd ik ook o zoo veel van je! *Zij omhelzen elkaar op belachelijke wijze.*

JONAS.

Wat zullen we gelukkig zijn!

NINA.

Ik zal 's avonds altijd zorgen dat er eene versch gestopte pijp voor je gereed ligt.

JONAS.

En een trommeltje met koekies, lieve Nina. O, daar houd ik zooveel van!

NINA.

Goed, voor jou koekies en voor mij een warme stoof met stroopballetjes.

JONAS.

En dan gane we samen voor het horretje zitten kijken, wie d'r bij den burgemeester uit en ingaat!

NINA.

Hoe heerlijk zal dat zijn!

JONAS.

En Zondags zel 't nog veul plezieriger zijn!
Dan gane we arm in arm naar

NINA.

Nu, naar?

JONAS.

Naar de kerk, *driemaal* daags.

NINA.

O, hoe prettig! Met mijn beste kleeren aan!
Wat zullen de andere meissies jaloersch op me zijn!

JONAS.

Maar we zullen ons ook dankbaar toonen,
Nina, voor zooveel geluk! We zullen weldadig zijn!

NINA.

Angstig.

Weldadig? Dat is te zeggen

JONAS.

Ja, weldadig! Neel de omroepster mag iedere week aan de deur een cent komen halen.

NINA.

As je 't zóó bedoelt — goed!

JONAS.

En blinde Hannes krijgt iederen dag onze afgekloven beenen.

NINA.

Hem omhelzend.

Je bent een brave, lieve man, Jonas! Ja, wij zullen weldadig zijn!

JONAS.

En 's avonds, nadat we zoo den heelen dag onzen plicht hebben gedaan....

NINA,

Nu, 's avonds?

JONAS.

Aarzelend.

Dan..... eten we blommepap.

NINA.

Met stroop!

JONAS.

En dan.....

NINA.

Dan?

JONAS.

Dan gane wij.....

NINA.

Dan wacht ons.....

JONAS.

Haar in vervoering omhelzende, luid.

O Nina!

NINA.

O Jonas!

JONAS.

Vleiend.

Willen we dan deuze kamers maar houden, schat? Vindt je 't goed?

NINA.

Ja, omdat je zoo'n lieve man bent.

JONAS.

Dan zal ik 't goed hier halen! *Hij verdwijnt door de deur links, en komt terug, beladen met een koffer, een paar dozen, een mantel enz.*

NINA.

Is mijn mantel er bij?

JONAS.

Alles kindlief! Nou zal ik deuze deur sluiten, en dan is 't net of we *hier* altijd gelozeerd hebben.

NINA.

Ik bedenk daar wat. Motten we den kastelein niet eerst permissie vragen?

JONAS.

Ben je nou zestig schatje? Permissie? Hij is ommers blij astie twee kamers in plaats van één verhuurt! Laat mijn maar begaan! Ik ken dat stadsvolk op een prik! *Hij draait de deur links weder op slot.* Ziezoo! Laten we nou ons goed wat uitpakken, en dan gane we d'r óp uit om de stad eens wat te bekijken. *Hij opent den koffer met een sleutel, dien hij uit den zak haalt; zij leggen tezamen eenige stukken in de linnenkast.*

NINA.

Hier zijn je slaapmutsen. *Hij legt ze in de kast.*

JONAS.

En hier is jou baaien borstrok. Lieve Nina! zou je 'm niet aandoen, poes, engel? Het is afgejennig koud op straat. *Hij drukt een kus op het baaien goed.*

NINA.

Hou toch op met je gekkigheid. Ik zit 'r ommers dik genogt in! Hier is je satijnen vest, dat zal ik op de bovenste plank leggen, dan komt er geen stof bij. Geef me is een stoel.

JONAS.

Hier, engel [van mijn hart!

NINA.

Met ééne voet op den stoel staande.

Ai! Jonas, daar steekt me 'n speld!

JONAS.

Gedienstig toeschietende.

Waar, liefste, waar, waar prikt ie?

NINA.

Haar arm oplichtende.

Hier onder m'n arm.

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, MARIA LIEVEKIND, HORATIO
ZWELBORST.

*Lievekind isforsch van bouw, met zwaren
baard en grove stem; Zwelborst een klein pieterig
mannetje.*

ZWELBORST.

*Voorzichtig de deur op den achtergrond binnen-
komende, terwijl Nina met één voet op den stoel
en één arm opgeheven staat; tot Lievekind, die
achter hem aankomt.*

Stil! Zij is bezig eene frase te bestudeeren
voor hare redevoering!

JONAS.

Steeds de speld zoekende.

Ik vind 'm niet, poes! Ik begrijp er niets van!

ZWELBORST.

Hij begrijpt haar niet! Domme patricier!

LIEVEKIND.

Zij stelt de godin der vrijheid voor!

ZWELBORST.

En strekt hare armen uit over de onder-
drukte volkeren!

NINA.

Iets lager moet ie zitten. Lager dan, uilskuiken!

LIEVEKIND.

Hoe verheven!

ZWELBORST.

Hoe onbeschrijfelijk grootsch!

JONAS.

*Omziende en de beide vreemdelingen bespeu-
rende.*

Hé wat is dat?

ZWELBORST.

Met zwierige buiging voor Nina tredende.

Gedoog, edele godin, dat ik U in deze verhe-
ven pose mijne hulde breng.

NINA.

*Haar voet van den stoel nemende en het vest
weder in den koffer werpende.*

Hé?

LIEVEKIND.

Insgelijks met gebogen hoofd nader tredende.
Laat ik mijne nederige vereering voegen bij die van mijn vriend Horatio!

NINA.

Horatio?

Zij werpt den koffer dicht en komt meer naar den voorgrond, gevolgd door de beide mannen, terwijl Jonas den koffer weder sluit en den sleutel in zijn zak steekt.

ZWELBORST.

Ja, Horatio. Gun dat ik mij aan U voorstel als den dichter Horatio Zwelborst.

NINA.

Wat je zegt!

ZWELBORST.

En deze is mijn niet minder beroemde

LIEVEKIND.

O, Horatio, gij doet U onrecht!

ZWELBORST.

Ik zeg: mijn *niet minder* beroemde vriend Lievekind!

NINA.

Da's ook 'n [mooie! 'n Lief-kind waaratje om Lievekind te hieten! *Zij proest uit in lachen, evenals Jonas.*

LIEVEKIND.

Zij is een vroolijke vrouw!

ZWELBORST.

Zeg liever: geestig,

JONAS,

Op hen toetredende.

Maar mag ik vragen, wat nou eindelijk gezeid al die kompelementen an m'n vrouw te beduinen hebben?

ZWELBORST.

Hoog.

Ik heb met U niet te maken, mijnheer!

LIEVEKIND.

Ik ken u niet.

ZWELBORST.

En wij verlangen ook niet, U te kennen.

JONAS.

'n mooie grap! Maar m'n vrouw verlangen ze naar 't schijnt, wel te kennen!

ZWELBORST.

Spottend.

Uw vrouw! Uw vrouw!

JONAS

Nijdig op hem toetredend.

Ja mijnheer, m'n vrouw! Nina Bont.

ZWELBORST.

Ter zijde tot Lievekind.

De sukkel kan de *l* niet eens uitspreken!

LIEVEKIND.

Jonas uit den weg schuivend en barsch aanziende.

Kort en goed, wij komen hier om mevrouw, en niet om U!

JONAS.

Wel deksels! Zoo brutaal heb 'k 't nog nooit gezien!

NINA.

Geleid.

Laat de Heeren toch uitspreken, Jonas!...

ZWELBORST en LIEVEKIND,

Lachende.

Jonas! Ha, Ha, zij noemt 'm Jonas!

JONAS.

Ja mijnheer, zij noemt mij Jonas! En wat zou dat dan?

ZWELBORST en LIEVEKIND,

Ha, ha, Jonas!

JONAS.

Maar wat dekselkater nog toe.....

NINA.

Hou je toch stil, Jonas! *Zij neemt hem bij den arm en duwt hem met een forschen stoot naar de andere zijde van het tooneel, waar hij brommend blijft staan.* De Heeren hebben mij 'ommers kennelijk wat te zeggen!

ZWELBORST.

Théatraal.

O ja' edele priesteres van Minerva's tempel..

JONAS.

Toeschietende.

Priesteres! Wij zijn beiegaar zoo goed orteldoks geriffermeerd aster maar één in 't land is, hoor je!

NINA.

Maar Jonas, houd je dan toch bedaard! *Zij duwt hem weer weg.*

ZWELBORST.

Edele dochter van Minerva...

JONAS.

Van de overzijde in de rede vallende.

Dochter van Minerva! Wel man, wat praat je toch! D'r moeder hiet Seichie Bakker! *Lievekind loopt dreigend op hem toe, waarop hij weer terugdeinst.*

ZWELBORST.

Ja, wij hebben u iets te zeggen! Wij hebben u te zeggen, dat de faam u is voorgegaan, dat wij U kenden vóór wij Uwe fiere gestalte hadden aanschouwd, u kenden uit uwe werken, u bewonderden om uwe gedachten, kortom U eerden als

den Nederlandschen fakkel van den vrouwelijken geest.

NINA.

Fakkel van een vrouwelijken geest! Ik ben een boon as 'k er wat van begrijp!

ZWELBORST.

O, wees niet wreed! Leg tegenover *ons* het koude masker des incognito's, waarachter vriend Kaarsenschijver ons, tegen uw bevel, reeds een blik heeft gegund, leg tegenover ons, dichters, broeders in den geest, dat masker af!

NINA.

Zich aan het gelaat voelende.

Een masker? Ik heb geen masker!

ZWELBORST.

Even geestig als wreed!

LIEVEKIND.

Die steeds Jonas in bedwang heeft gehouden, nadertredende.

Horatio, eerbiedigen wij het geheim, waarmede de meesteres zich voor onze profane oogen wil omhullen! Wij kunnen even goed het doel van

ons bezoek bereiken, al staat nog niet met gulden letteren aan het firmament geschreven de naam van den grooten geest, die op onze stad is nedergedaald.

NINA.

Hare welgedane gestalte beziende.

Een geest?

ZWELBORST.

Het hoofddoel van ons bezoek, mevrouw, was, behalve dat wij de nederige lauwerkranen onzer diep gevoelde hulde aan uwe kleine *de groote voeten van Nina ziende* — ik wil zeggen aan uwe uwe *goddelijke* voeten wilden leggen, ik herzeg, het hoofddoel van ons bezoek was, U tot scheidsvrouw te kiezen in een dichtersgeschil.

NINA.

Een dichtersgeschil? Wat is dat voor een geschil?

ZWELBORST.

Onuitputtelijk van geest! Maar sta mij toe, ernstig te spreken. Het onderwerp *gebiedt* dien ernst. Mijn vriend, als ik hem zoo noemen mag . . .

LIEVEKIND.

O Horatio!

ZWELBORST.

Mijn vriend dan, Maria Lievekind

NINA.

Marie? Hij is toch geen meisje? *Zij lacht, evenals Jonas.*

ZWELBORST.

Maria is — zooals gij wel weet, o wreede Anonyma — zijn nom de plume. En — *oolijk* — voor zoover ook dát U nog niet bekend is, deel ik U mede, dat mijn vriend Lievekind en ik behooren tot twee tegenovergestelde dichterscholen. Maria kleeft de nieuwere aan, ik ben kampioen voor de oude school. Waaraan geeft gij de voorkeur?

NINA.

Ik zou zoo zeggen, dat 'n nieuwe school altijd beter is as 'n ouwe. Ten minste, toen te Koog aan de Zaan de ouwe school instortte, riep iedereen om een nieuwe.

ZWELBORST.

Het was mij minder bekend, dat juist ook te Koog aan de Zaan twee scholen tegenover elkander hadden gestaan. Maar u, die veel reist, zult dat 't best weten, en het geval is *zeer* mogelijk. Ook in *onze* stad is de letterkundige

wereld in twee partijen verdeeld. Ik, dichter der oude school, ben van oordeel dat een gedicht een verheven onderwerp eischt, dat er iets in moet bezongen worden wat ook treffen zou als het in proza werd gezegd. Ik bezing den donder, den Olympus, een buskruitontploffing, een oorlogsheld, uitbarstingen als die van Krakatau, kortom grootsche feiten of natuurtafereelen. De school daarentegen van mijn vriend Lievekind, die in den laatsten tijd in tijdschriften en kleine dichtbundels meer en meer het hoofd opsteekt, die school leert.....

LIEVEKIND.

Laat *mij* dat uiteenzetten, Horatio. Laat *ik* opkomen voor mijn eigen school!

ZWELBORST.

Deftig.

Gij zijt in uw recht.

LIEVEKIND.

Mijne school, o groote meesteres, meent dat voor de dichtkunst geen storm of donder, geen Jupiter of brullende leeuw, kortom niet wat mijn vriend Horatio «verheven stof» noemt, noodig is. Het kleine zelf wordt door onzen zang groot

gemaakt. Wij bezingen een zonnestraaltje, een plasje, een windje, het tandje van onzen eersten spruit, het rammelaartje van onzen tweeden, het luiertje van onzen derden. Vooral onze huiselijke rampjes en vreugdetjes doen wij het publiek, in versmaat, mede genieten. Wij kleeden dat alles in lieflijken vorm, en, al zeg ik het zelf, het publiek hangt aan onze lippen.

NINA.

Dat wil ik nou alles graag gelooven. Maar wat heb *ik* daar eindelijk gezeit mée te maken?

JONAS.

Naderbijkomende.

Ja, wat heeft *Nina* daarmée te maken? *Op een dreigende beweging van Lievekind deinst hij wecr terug.*

ZWELBORST.

Gij hebt daar zóóveel mede te maken, edele vrouw, dat wij aan *U* de beslissing willen opdragen, welke der beide scholen het meest recht van bestaan heeft.

NINA.

Maar ik....

ZWELBORST.

O, stel ons niet te leur! Het is niet noodig, ons te zeggen wie gij zijt, niet noodig uw incognito, dat u nu eenmaal zeer aan 't hart blijkt te liggen, te verbreken! Wij kennen U, en met het volste vertrouwen dragen wij de beslissing over deze strijdvraag van kunst en aesthetiek aan u.

JONAS.

Hoor eens, mijnheer, geen gemeene woorden tegen m'n vrouw as je blijft! *Spel van Lievekind als boven.*

ZWELBORST.

Verachtelijk tot Jonas.

Verstompt mauvais sujet! *Tot Nina.* Kortom, wij roepen uwe beslissing in. Wij zullen u ieder een gedicht voordragen van onze eigene school, en U zult uitspraak doen, wie onzer den palm der overwinning wegdraagt. Wilt U ons aanhooren?

NINA.

Wil je een versje opzeggen? Wel ja, waarom zou ik dat niet willen aanhooren? Ofschoon ik niet begrijp.

ZWELBORST.

Fijn lachende

Goed, wij weten wat U zeggen wilt. *Tot Lievekind.* Wie zal beginnen?

JONAS.

Laat die groote, met z'n berenstem, beginnen. Dien zullen we 't beste kunnen verstaan.

LIEVEKIND.

Zich in oratorische houding midden op het toneel plaatsende.

Goed ik begin dan! *Tot Lina.* Omringd door de stilte der liefelijke natuur, met een ruischende beek aan mijne ééne zijde en eene grazende koe aan de andere, heb ik het onderwerp van dit gedicht bedacht.

JONAS.

Ter zijde, in zijn handen wrijvende.

Ze bennen toch nog zoo kwaad niet, die twee! Zoo'n versie opzeggen, dat mag ik wel.

NINA.

Hoe heet 't dan?

LIEVEKIND.

De titel is:

»Op den kleinen teen van mijn jongsten lieveling.»

NINA.

Ben je dan getrouwd?

LIEVEKIND.

Neen, het is slechts fantasie.

JONAS.

Wel ja, begrijp je dat niet! 't Is maar fantelsie, alleen fantelsie!

LIEVEKIND.

Ik begin! »Op den kleinen teen van mijn jongsten lieveling.»

JONAS.

Maar je zee daareven, asdat er van een koei en een beek inkwam?

NINA.

Stil toch, Jonas!

LIEVEKIND.

*Reciteerende.*O kind, als ik uw kleinen teen
Omhoog zie steken aan uw been....

NINA.

Hoe liefies! Is 't een jonchie of 'n meissie?

LIEVEKIND.

Geen van beide. Het geslacht heb ik in 't midden gelaten.

NINA

O, Zoo!

LIEVEKIND.

*Reciteerend.*O kind, als ik uw kleinen teen
Omhoog zie steken aan uw been,
Dan denk ik aan den droefsten stond,
Dien 'k in mijn leven ondervond,
Toen ik mijn lieve tante zag,
Die stervend op haar sponde lag!

NINA.

Och heere, is je tante gestorven?

LIEVEKIND.

Wel neen, 't is immers maar fantasie!

JONAS.

Fantelsie, meid, alles maar fantelsie!

LIEVEKIND.

Nu het tweede couplet. *Reciteerend.*Gelijk gij, dartlend, 't kleine lid
Omhoog steekt als gij ligt of zit,

Zoo zag ik, toen mijn tante stierf,
En schier den laatsten aâm reeds dierf,
Hoe zij haar teen naar boven stak
Alsof zij 't laatst vaarwel mij sprak!

NINA.

*Een zakdoek aan de oogen brengende, en
hardop huilende.*

Och, och, die arme tante!

LIEVEKIND.

Zegvierend tot Zwelborst.

Ziedaar de ondubbelzinnige getuigen, dat *mijn*
dichttrant den snaar des gevoels weet te
roeren! *Tot Nina.* Nu het derde en laatste
couplet, Mevrouw! Bedwing uwe aandoening, het is
terstond gedaan.

Reciteerend.

Steek vrij uw teenken dan omhoog....

JONAS.

Uw *wat?*

LIEVEKIND.

Uw »teenken». Ik meende hier den indruk te
bevorderen, door het verkleinwoordje te gebruiken.

JONAS.

Ah zoo! Jawel, jawel, het verkleinwoordje!

LIEVEKIND.

Reciteerend.

Steek vrij uw teenken dan omhoog,
O kind! *Waar* ook mijn naaste op boog,
Op buitenplaats of schoon gerij,
Op marmer, goud of lieverei —
'k Benijd hem niet, i k ben tevrêen,
O lievling, met uw kleinen teen!

JONAS.

Nou, ik zeg dat het afgedeksels mooi is! *Tot
Nina.* En jij, poes?

NINA,

Zich de oogen afwisschend.

Ja! O die tante, die d'r teen naar boven steekt,
die brengt me toch zoo van streek! Ik dacht
dadelijk om tante Jans.

LIEVEKIND.

Welk een gevoel voor dichtkunst heeft die vrouw!

ZWELBORST.

Naijverig naar voren tredend.

Nu *ik!* Gelief ook mij, als kampvechter voor

de oude school, uwe welwillende aandacht te schenken! Mijn gedicht is getiteld: — *met pieperig stemmetje*, — »*Het splijtende zwerk, of de bliksem in het roovershol!*»

JONAS.
Verschrikt.

Wel geweldig! *Nina barst in lachen uit.*

ZWELBORST.
Gekrenkt.

Mag ik vragen, waarom u lacht?

NINA.
Steeds schaterende.

Ik kan 't niet gebeteren! Je hebt ook zoo'n rare piepstem, en dan die roovers, en die bliksem! Ha, ha, ik kan het heusch niet helpen!

ZWELBORST.
Vertoornd tot Lievekind.

Ik begin te gelooven, dat deze vrouw niet het genie is, waarvoor wij haar hebben gehouden! *Deftig tot Nina.* Als u nu zoo goed wilt zijn te luisteren, mevrouw! *In eene oratorische houding reciteerende.*

Hoort gij dien bliksemflits, die de aarde dav'ren deed,
Daar hij met dond'rend zwaard het zwerk door
(midden spleet?)

VIJFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, JOSEPHINE VAN VLIEGENHOGEN.

JOSEPHINE.

Zij komt, door de deur op den achtergrond, binnenstormen met eene soort studentenmuts op het hoofd, waaronder lange loshangende haren, en verder zooveel mogelijk op mannelijke wijze gekleed.

Waar is zij! Waar is zij! *Nina ziende, vliegt zij op haar toe en sluit haar onstuimig in de armen! Zuster! Zuster!*

NINA.

Zich verschrikt en geergerd losmakende.

Wel mensch, laat toch los! Waar zie je me voor aan!

JONAS.

Wat is er *dat* nu weer voor een! Juffrouw. ik wil zeggen mijnheer. . . . of neen tóch juffrouw, wat.

JOSEPHINE.

Zeg »mijnheer», zoo je verkiest, mijn waarde. Ik

ben vrouw, maar ik voel mij man! Ik werd Josephine gedoopt, maar ik noem mij Joost! Andere vrouwen mogen zich Josephine, Angeline, Gelatine noemen, ik heet kortaf: Joost. Joost van Vliegenhogen, zie daar mijn naam.

JONAS.

Overbluft.

Wel kijk, je zou nou toch in de wereld zeggen!

JOSEPHINE.

Ja, mijnheer, ik werp mijn vrouwen naam van mij! Ik werp al het oude van mij! Ik heb een oorlogsnaam aangenomen, en onder dien naam zal ik U, nietige mannetjes — *Zij dringt op Jonas toe, die verschrikt achteruit wijkt* — bestrijden, totdat gij ons gelijke, ja hoogere rechten dan de uwe zult hebben toegestaan!

JONAS.

Geheel overbluft.

Rechten?

JOSEPHINE.

Ja, gelijkheid van rechten vragen wij! Kunnen wij niet, even goed als gij, de Tweede Kamer kiezen, die thans wordt saamgesteld door het

algemeen stemrecht der mannen? Zouden wij niet, even goed als de Provinciale Staten, ministers aan den Koning ter benoeming kunnen voordragen? Kunnen wij niet even goed als de Tweede Kamer oorlog verklaren en tractaten sluiten? Zouden wij niet even verstandig als de President van den Hoogen Raad het recht van gratie kunnen uitoefenen? In één woord hebben wij niet de noodige kennis? Begrijpen wij niet even goed als gij de staatsinstellingen? Immers ja! Welnu dan, weg met de privilegiën der mannen! Wij eischen ze ook! En zoo ze ons niet goedwillig worden gegeven, zullen wij ze met geweld veroveren! *Zij zwaait met den arm en slaat Jonas tegen de borst, die weer verschrikt achteruit stuift.*

NINA.

Wat wil dat rare mensch toch!

LIEVEKIND.

Joost, Joost, wat sla je weer door!

JOSEPHINE.

Zoo Marietje, jij ook hier! Ik had je niet opgemerkt. En mijn Zwelborstje ook! Wel mijn kleine Horatio, hoe staat het leven? *Zij strijkt hem onder de kin.*

ZWELBORST.

Geërgerd.

Kleine Horatio! Ik zou liever wat op uw eigen kleinheid letten! En *ik* zal zoo vrij zijn, voort te gaan met reciteeren van mijn gedicht, waarin je me zoo onbeleefd gestoord hebt. *Hij plaatst zich weer in oratorische houding voor Nina en reciteert.*

Ziet gij dien bliksemflits, die d'aarde davren deed, Daar hij met dond'rend zwaard het zwerk door midden spleet?

NINA.

Geërgerd naar den kant van Jonas wijkende.

Wat wil jullui toch allemaal met je gezwerk en gedonder en bliksemgeflits! *Ter zijde tot Jonas.* Ik geloof dat we hier in een gekkenhuis geraakt zijn!

JOSEPHINE.

Haar volgende.

Ik begrijp u, mijn beste! Die dichters en hun bombast vervelen u. Maar ik ben gekomen om te spreken over onzen gemeenschappelijken strijd. Vrijmaking der vrouw! ziedaar onze leus! Hier in de stad sta ik aan het hoofd van den strijd.

Wèl doet de burgemeester alles wat het mannetje kan om mij te dwarsboomen? Wèl slaat de dominé, dat katheders-boefje, geen Zondag over om tegen onzen heiligen strijd te preëken maar

NINA.

Ik begrijp heusch niet

JOSEPHINE,

't Is waar, U kunt die plaatselijke toestanden nog niet begrijpen. Maar ik zal U voorlichten, want zijn wij niet zusters in den strijd? O ja, zuster, zuster! *Zij omhelst haar weer onstuimig.*

NINA.

Zich boos losmakend.

Mensch wat wil je toch!

JOSEPHINE.

Ik kom U waarschuwen — *Met geheimzinnige gedempte stem* — tegen onze vijanden op deze plaats. Zij zullen U geen oogenblik met rust laten!

JONAS en NINA.

Angstig.

Geen oogenblik met rust laten?

4

JOSEPHINE.

Zij zullen u zoo fijn malen als

NINA.

Nijdig.

Fijn malen! Dat zou ik toch wel eens willen zien! Wie zal ons fijn malen?

JONAS.

Dapper.

Ja, wie zal ons fijn malen?

JOSEPHINE.

Allen, of bijna allen, de burgermeester, de dominé, de secretaris, de ontvanger à propos hebje al een revolver?

NINA.

Een revolver!

JOSEPHINE.

Ja zeker, dien heb je bepaald noodig, al was 't alleen tegen de mannen die je om zoenen vragen. *Minachtend naar Jonas wijzende.* Toch niet met hem getrouwd, hoop ik?

NINA EN JONAS.

Met ontzetting.

Niet getrouwd?

JOSEPHINE.

Neen, natuurlijk niet zul je zeggen. Hoe kan ik dat nog vragen, terwijl ik U ken als harts-tochtelijke strijderes voor de Vrije Liefde!

JONAS.

Buiten zich zelf van ontzetting.

Vrije liefde! Maar mensch, mensch!

JOSEPHINE.

Houd je bedaard, mannetje! We zullen je niet opeten! Om op den revolver terug te komen, ik heb hier een uitmuntend model. *Zij trekt een revolver uit hare borst en houdt die Nina en Jonas voor, die verschrikt terugwijken.* Ik kan u zeer aanraden, eene dergelijke te koopen bij onzen geweermaker.

JONAS.

Voorzichtig toch, mensch lieve, voorzichtig toch!

JOSEPHINE.

Verachtelijk.

Wat een held! Evenals alle mannen! *Tot Nina*

Maar nu het hoofddoel van mijn bezoek. Ik kwam u vragen, als leidster op te treden van eene vergadering, die onze geestverwanten hier overmorgen zullen houden om eene afdeeling op te richten van den bond tot vrouwen-eman-
cipatie.

NINA.

Vrouwen-eemanspaasje?

JOSEPHINE.

Ja. *Ik* kan mij, om verschillende redenen, ditmaal niet op den voorgrond stellen. Met ons programma zult ge U zeker wel kunnen vereenigen. Hoe denkt U b. v. over het kiezen?

NINA.

Aan haar wang voelende.

Over de kiezen?

JOSEPHINE.

U stelt natuurlijk de vrouw hieromtrent gelijk met den man?

NINA.

Naïf.

Ik heb er thans evenveel als Jonas.

JOSEPHINE.

Juist, je hebt evenveel recht om te kiezen als — *zich minachtend tot Jonas keurend* — als die Jonas! En de Kamers, hoe denk je daarover?

NINA.

In het vertrek rondziende, aarzelend.

Wel.... me dunkt, ze zijn allebei nog al goed, vooral — *op de slaapkamer wijzende* — die tweede kamer.

JOSEPHINE.

Ja wel! Maar mogen er alleen mannen inzitten of ook vrouwen?

NINA.

Verbaasd weder in de kamer rondziende.

Wel natuurlijk ook vrouwen! Wat zou ik hier anders doen?

JOSEPHINE.

Perfect.] Wat zoudt *u* hier anders doen! In *u* gloeit het echte vuur, U stelt u al dadelijk zelf candidaat. Maar, wilt u de *beide* kamers behouden?

NINA.

Weder rondziende.

Ja, ten minste

JOSEPHINE.

Maar gesteld dat u er één over boord moest werpen, welke van de twee hieldt U dan het liefst?

NINA.

Naar de deur rechts kijkende.

Mij dunkt de slaapkamer.

JOSEPHINE.

In lachen uitbarstende.

Ha, ha, ha! Die is onbetaalbaar! De slaapkamer! Ik wist niet dat er zooveel sarcasme in U zat! De Tweede Kamer zoo maar kortaf een slaapkamer te noemen! Ha, ha! Wat een redenaarster zult u zijn! Vergeet niet, dat woord overmorgen in uwe speech te pas te brengen.

NINA.

Ten hoogste verbaasd.

Mijn spiess? Maar wat beduidt dit alles toch? Men hoort krachtig tegen de deur kloppen.

JONAS.

Wie is daar? *Het geklop herhaalt zich.* Jonas loopt driftig naar de deur. Wat deksel, wie is daar nu weer? *Hij rukt de deur open.* Een agent

van politie, die er tegen geleund was, struikelt naar binnen.

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN. EEN POLITIEAGENT

DE AGENT. (*)

Howa! meneer, is dat onzacht die deur open-trekken! Uwes zoudt iemand op z'n neus waten vawwen!

JONAS.

Waarom klop je dan ook zoo man! Wat kom je hier doen?

JOSEPHINE.

Zich in manhaftige houding naast Jonas plaatsende.

Juist, wat kom je hier doen? Spreek op mannetje!

DE AGENT.

Die intusschen zijn broek met de hand heeft afgestoft.

Er vawt hier niks te mannetjesen! *Tot Josephine.*

(*) De speler voor den agent gelieve er op te letten, dat deze de 1 niet kan uitspreken.

Bent uwes awtemet het vrouwspersoon, genaamd Nina Bwont?

JOSEPHINE.

Neen, ik ben Joost Vliegenhogen.

AGENT.

Joost?

JOSEPHINE.

Ja, Joost? Heb je er wat op tegen kereltje?

AGENT.

Ik zeg je nog eens, er vawt hier niks te kerewtjesen. En dat »gejoost» van uwes zaw ik nog wew eens nader onderzoeken. Maar nou zou ik graag vernemen, wie is hier het vrouwspersoon genaamd, Nina Bwont?

JONAS.

Op Nina wijzende.

Daar staat Nina Bont. En wat moet jij nou van die Nina Bont hebben?

AGENT.

Niks anders, asdat de kommissaris van powietie me gewast heit ze in 't oog te houwen.

ALLEN.

De politie! Haar in 't oog houden!

AGENT.

't Is zooaws ik je zeg.

ZWELBORST.

Maar dat is een publiek schandaal!

LIEVEKIND.

Dat zal niet gebeuren! *Hij gaat dreigend voor den agent staan.*

JOSEPH.

Achter Lievekind den agent bedreigend.

Juist, dat zal niet gebeuren!

AGENT.

Juwwie hebt mooi praten, maar ik heb mijne orders.

ZWELBORST.

En waarom zou die dame — *op Nina wijzende* — door de politie gesurveilleerd worden.

AGENT.

Wew 't schijnt asdat 't niet veuw bizonders is! Een suspect vrouwspersoon.

NINA.

Wat zegt ie daar! Wel jou gemeene vent!
Zij loopt op den agent toe.

JONAS.

Jou smeerlap! *loopt ook op den agent toe.*

ZWELBORST.

Schobbejak!

LIEVEKIND.

Brutale rekel! *Hij pakt den agent bij zijn kraag.*

AGENT.

Met benauwde stem.

Meneer, meneer! pasop! Denk er om, het zew
je berouwen! Ik ben van de pewiesje!

LIEVEKIND.

Wat pewiesje! Ik zal je pewiesjezen! *Hij schudt
hem heen en weer.*

JOSEPHINE.

*Haar revolver trekkende, achter Lievekind, on-
handig op eerbiedigen afstand met het wapen dreig-
gend.*

Ja we zullen je pewiesjezen!

AGENT.

Jij, Joost, jou zaw ik ook wew krijgen! Meneer
voor 't waatst.....

JONAS.

Voor 't laatst? ziedaar voor 't laatst! *Hij werpt
hem de deur uit met een schop tegen zijn achterste.*

ZEVENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, ZONDER DEN AGENT.

NINA.

O Jonas, ik ben er zoo door van streek! *Zij
zinkt neder op een stoel.*

JONAS.

*Haar van verre aanstarende en zijn bonten
zakdoek voor de oogen brengende, huilende.*

O, o, daar heb je 't nou al! Nou is ze van
streek! Nou krijgt ze 't op d'r zemelen! *Hij
weent erbarmelijk.*

JOSEPHINE.

*Zij tikt veelbeteekenend tegen haar voorhoofd,
op Jonas wijzende.*

In de bovenverdieping van dit mannetje is 't
niet plus!

LIEVEKIND.

Hem onzacht bij den arm pakkende, waardoor Jonas hevig verschrikt.

Sta daar nu niet te grienen als een klein kind, groote slungel, maar haal een glas water voor d'r!

JONAS.

Huilende.

Ik zie geen water!

LIEVEKIND.

In de slaapkamer, domkop! *Hij duwt hem in de slaapkamer.*

JOSEPHINE.

Tot Nina.

Zuster, zuster, houd u flink! Sta pal in den strijd!

NINA.

Nijdig.

Jij hebt mooi praten, met je gezuster! Van jou heeft ie niet gezegd, dat je niet veul bijzonders bent!

ZWELBORST.

Terzijde.

Zij is niet zeer beschaafd in haar spreken!
Tot Nina. Houd u bedaard, mevrouw, trek u

de woorden van dien ellendeling niet aan! Wij zullen den Commissaris van politie rekenschap er van vragen, en des noods ons bij de hoogste autoriteiten beklagen.

LIEVEKIND.

Evenals voor die Engelsche dames in den Haag.

ZWELBORST.

Maar voor 't oogenblik zal het beste middel om U te kalmeeren zijn de rythmus van een krachtig gedicht. Ik hervat dus mijne voordracht.
Reciteerende.

Hoort gij dien bliksemflits, die de aarde davren
(deed,
Daar hij met donderend zwaard het zwerk door
midden spleet!

ACHTSTE TOONEEL.

DE VORIGEN, TWEE BURGERSCHOLIEREN.

EERSTE BURGERSCHOLIER.

Komt verlegen binnen en maakt eene linksche buiging voor Nina.

Mevrouw!

TWEEDE BURGERSCHOLIER,

Komt achter den vorige, duwt hem vooruit en maakt ook een linksche buiging voor Nina.

Mevrouw!

JONAS.

Uit de slaapkamer binnenvliegende.

Hier is water! poesje! hier is water! *op het zien der buigende jongens blijft hij overbluft staan en laat het glas water uit de hand vallen.* Wat is dat nu weer! Ai, deksel, al het water op mijn voeten! *Hij raapt de stukken van het glas op.*

EERSTE BURGERSCHOLIER.

Tot Nina.

Mevrouw!

NINA.

Wel jongen, wat wil je met je gemevrouw?

EERSTE BURGERSCHOLIER.

Overbluft.

Wij wilden. . . . wij wilden niets niets! *Gelach.*

LIEVEKIND.

Jeugdige vriend, ik begrijp uwe bedoeling. Ook gij wilt de esprit d' élite, die tijdelijk op onze

stad is neergedaald, komen begroeten. Welnu, wat gij doet, is eervol. Wees niet verlegen, spreek flink uit de borst.

EERSTE SCHOLIER.

Dank u, mijnheer! *Plotseling op Nina toe-stuivende, die daardoor zeer verschrikt; met luide stem.* Ja mevrouw, ik zal flink uit de borst spreken! Wij, studenten aan de Hoogere Burgerschool te dezer stede, wij vereeren de vrouw! Maar wij vereeren *in* de vrouw nog meer de

TWEEDE SCHOLIER.

Influisterend

Schoonheid!

EERSTE SCHOLIER.

Nog meer de schoonheid... ik wil zeggen de... *Nijdig tot tweeden scholier.* Je maakt me in de war! *Tot Nina.* Wij vereeren, zeide ik, in de vrouw nog meer de wijsheid dan de schoonheid! O, gij Minerva!

NINA.

Hé?

JONAS.

Nou is ze weer minerva zelf, en straks was ze d'r dochter!

EERSTE SCHOLIER.

O, gij Minerva, wij vereeren U nog meer dan Venus!

JONAS.

Venus! Zeg is, jongheer, geen astantigheden!
Lievekind duwt hem terug.

EERSTE SCHOLIER.

Uit het hoofd van Jupiter in volle wapenrusting op den Olympus getreden, hebt gij....

JONAS.

Weder toeschietende.

Uit het hoofd van Jupieter? Maar dat wil ik niet velen! Dat wil ik..... *Lievekind duwt hem weder terug.*

EERSTE SCHOLIER.

Hebt gij uwe wijsheid uitgestrooid over de aarde en ook over onze Hoogere Burgerschool! Gij hebt gij deedt *Hij raakt in de war en gaat plotseling over tot het slot.....* en daarom, mevrouw, komen wij U, in naam van onze medestudenten, voor heden- of morgenavond eene serenade aanbieden, met fakkellicht en muziek van Koensen.

NEGENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, VROUW V. DONGEN.

VROUW V. DONGEN.

Zij heeft de laatste woorden gehoord, vliegt op den spreker af en geeft hem een duchtige oorvijg.

Ziedaar! Daar heb je wat voor je fakkellicht en je muziek van Koensen! Ik zal jou leeren, serenades aan te bieden aan....., aan..... *verachtelijk naar Nina ziende*...dames — 't is zonde da'k 't woord gebruik — van die soort als daar op de canepé zit!

EERSTE SCHOLIER.

Zijn wang wrijvende.

Maar moeder!

ZWELBORST.

Maar juffrouw!

LIEVEKIND,

Maar mevrouw!

VROUW V. DONGEN.

Wat juffrouw, mevrouw, — ik heb met jullie gemevrouw niks te maken! Ik ben kortweg vrouw van Dongen, die met eere d'r brood ver-

dient, en d'r jongen een goeie opvoeding dacht te geven door 'm op de burgerschool te doen. En nou komtie hier serenades en fakkels presentereen aan een aan dat zedelooze schepsel! Ik wou nog liever! Allo vort, meê naar huis! *Zij trekt den eersten scholier aan de ooren.*

NINA.

Op haar toevliëgende.

Wat zeg-ie daar! Zedeloos schepsel? Van wie durf jij zedeloos schepsel te zeggen.

JONAS.

Achter Nina.

Ja, van wie durf jij zedeloos schepsel te zeggen?

VROUW VAN DONGEN.

Van wie? Wel van wie anders as van die madam daar! *Zij wijst op Nina, die op haar wil aanvliëgen, doch door Zwelborst en Lievekind teruggehouden wordt.* Ja jou bedoel ik! Je most je schamen, hier met dien kerel — *op Jonas wijzende* — in een fatsoenlijk lozement te komen lezjeeren!

JONAS.

Met opgeheven hand op haar afgaande.

Mensch, ik zel je

VROUW VAN DONGEN,

Op hem toetredende, waarop hij verschrikt terug wijkt.

Nou, *wat* zel je? Wil ik jou is *wat* zeggen, meneer de vrouwennalooper? Jij zult branden in de eeuwige verdoemenis zoolang as er nog één vonkie vuur te krijgen is. En nou heb ik jullie allebei nog voor één ding te waarschouwen. As je me'n jongen, die op z'n zelvrs nog niet passen kan, want hij heit het strooi van de wieg, om zoo te zeggen, nog an z'n lijf zitten, as je m'n Hendrik nog één keer hier ziet te lokken om serenades en fakkels van 'm te krijgen, dan ga ik naar den burgemeester en vraag oftie je met de peliessie de stad wil laten uitzetten, zoo waar als ik vrouw van Dongen hiet! *Haar zoon een stomp in den rug gevende.* En nou, alloo vort, naar huis! *Zij gaat met de beide scholieren naar de deur op den achtergrond.*

NINA.

Buiten zich zelf van woede, zich lostrekkende en met opgeheven nagels op haar afgaande.

En nou wil ik dan toch eens zien of

JONAS.

Haar tegenhoudende.

Nina, Nina!

NINA.

Laat me los! *Zij geeft hem een geduchte oorveeg, die Jonas doet afdeinzen. Daarna vliegt zij vrouw van Dongen achterna. Er ontstaat een kleine schermutseling bij de deur, die plotseling geopend wordt en Majoor Blitz von Blitzen vertoont, in volle uniform.*

TIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, BLITZ V. BLITZEN.

BLITZ V. BLITZEN.

Met zware stem.

Wat is dat hier voor eens heidensch geweld! *Allen schreeuwen door elkaar om hem op de hoogte der zaak te brengen.* Ik heb met dat alles niet te maken! *Met zijn sabel hevig op den grond stampend.* Stilte voor den duivel! *Allen zwijgen verschrikt stil; Nina wordt, in tranen, door Zwelborst naar de sofa gebracht.* Wie is de man die reist met de dame die hier logeert? *Rondkijkende.* Ah, ik zie het al, jij bent het niet, mijnheer Lievekind, want jou ken ik wel; hoe gaat het? *Hij geeft hem de hand, waardoor zijn sabel kletterend op den grond valt, waarna hij die weer opneemt.* En hier, mijnheer Zwelborst

is het ook niet; hoe gaat het? *Spel als voren.* En Joost van Vliegenhogen is het ook niet, hoe gaat het? *Spel als voren; plotseling op Jonas afgaande.* Dus ben jij die sinjeur?

JONAS.

Hevig verschrikt.

Ik ben ik ik ben Jonas.

BLITZ V. BLITZEN.

Verachtelijk.

Jonas, Jonas, ja, wel een echte Jonas ben jij! Maar weet je wel, wie ik ben?

JONAS.

Steeds achteruitwijkend.

Neen, ik wil het ook niet weten. *Angstig schreeuwend.* Ik heb niks met jullie te maken, ik wil *Hij gaat plotseling af op het schelkoord, dat in een hoek hangt, doch wordt, vóór hij het grijpen kan, door den Majoor tegengehouden.*

BLITZ V. BLITZEN.

Ik ben majoor Blitz van Blitzen meneer, wiens zuster door jou jou enfin door die dame daar — *hij wijst op Lina, die het op haar zenuwen heeft* — in haar laatste geschrift schandelijk beleedigd is!

JONAS.

Haar laatste geschrift? Maar zij heeft nooit een letter geschreven!

BLITZ V. BLITZEN.

Lafaard! Wil je je thans achter uitvluchten verbergen! Maar het zal je niet helpen! Ik stel jou verantwoordelijk voor de handelingen van de dame, waar je mee leeft! En ik verzeker je, dat ik er niet mee laat spotten! Ik heet Blitz van Blitzen, meneer! Ik meen te mogen zeggen, dat ik door het heele land bekend en beroemd ben al de held van Hazelapoepoe!

JONAS.

Hazelapoepoe! Maar ik ken geen Hazelapoepoe! Ik weet niks van Hazelapoepoe! *In hevigen angst.* O, heere, heere! ze zullen ons hier nog vermoorden! *Hij wil weder naar het schelkoord grijpen, doch wordt door den majoor tegengehouden.*

BLITZ V. BLITZEN.

Dan zal ik U *leeren* mijnheer, wat Hazelapoepoe beteekent! Maar kom hier voor me staan, want je zult me niet ontsnappen door aan dat schelkoord te trekken. *Hij houdt Jonas in een*

der hoeken van het vertrck gevangen en spreekt het volgende half tot hem, half tot het overig gezelschap; Josephine bemoeit zich met Nina, die nog steeds op de sofa ligt, en tracht haar te bemoeiligen. Lievekind, Zwelborst, vrouw van Dongen en de Burgerscholieren komen nieuwsgierig om den bulderenden majoor heenstaan. Het was in 't heetst van 't gevecht! De helft van ons leger was in den pan gehakt! Mijn shakot was midden doorgeschoten en ik zag er uit als een moriaan van den kruitdamp. Daar komt de opperbevelhebber op mij afstormen! »Blitz van Blitzen, zegt hij, het gaat zoo niet!» »Dat zie ik generaal.» »Wij moeten dien heuvel hebben» — roept hij — »en de eenige man in het leger, die hem kan nemen, is Blitz van Blitzen.» »Je zult 'm hebben, Generaal, vóórdat de dag een kwartier verder is», zeg ik. »Blaas den aanval trompetter!» riep ik. In een oogenblik stond het overschot mijner dapperen om mij heen. Kinderen, riep ik, vooruit naar Hazelapoepoe en leve de Koning! Leve de Koning! brulden mijne braven. Ik rende vooruit! Ik hoorde niets meer! Ik voelde niets meer! Ik zag niets! Ik rook alleen kruit! Ik sloeg als een razende om mij heen. Links! *Hij raakt met een zwaai van zijn arm*

Jonas, die achteruitstuift. Rechts! *idem Lievekind.*
 Naar voren! *idem Zwelborst.* Naar achteren! *idem*
een burgerscholier en dan weer in alle richtingen
 gelijk, *hij zwaait met zijn arm in het rond, waar-*
door alle aanwezigen tegelijk uiteen stuiven.
 Hoeveel vijanden ik neer sabelde, heb ik nooit
 geweten. Drie paarden werden onder mij neer-
 geschoten! Vóór ik het wist zat ik telkens weer
 op een ander. Plotseling bleef mijn vierde paard
 pal recht staan, zoodat ik hem bijna over den
 kop schoot. Ik zette er de sporen in — te ver-
 geefs. Geen wonder, het beest kon niet verder!
 Hij zat met zijn buik op de punt van den heuvel!
 Daaraan begreep ik, dat ik overwinnaar was.
 De heuvel was ons! Ik keek rond, — nergens
 vriend of vijand meer te zien — allen doodge-
 sabeld — ook mijn eigen soldaten, allen in de
 pan gehakt! Ik was de eenig overgeblevene,
 geheel alleen had ik de hoogte van Hazelapoe-
 poe genomen! Leve Hazelapoe! riep ik, en
 toen stortte ik neer, uitgeput door bloedverlies
 uit negen wonden. Toen ik wakker werd, vond
 ik dit eerekruis op mijn borst. En nu zou ik door
 zoo'n melkbaard — *Jonas dreigende* — of door zijn
 liefje — *naar Nina wijzende* — dat komt op het-
 zelfde neer — mijne zuster laten beleedigen! Neen

meneer, je zult me satisfactie geven, of je zult
 op een andere wijze leeren, wie de held van Ha-
 zelapoe is!

JONAS.

In hevigen angst, zich loswringende.

Hij wil mij vermoorden! Help, help! moord!
Hij snelt naar de deur op den achtergrond; allen
vliegen hem na en willen met hem de deur uit-
stormen, doch worden plotseling tegengehouden door
den commissaris en den agent van Politie.

ELFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, COMMISSARIS EN AGENT VAN POLITIE.

DE COMMISSARIS.

met uitgespreide armen.

Halt! Niemand de deur uit!

ALLEN.

Verschrikt terugtreddende.

De politie!

DE COMMISSARIS

Waar is de dame, die deze kamer bewoont?

ALLEN.

Op Nina wijzende.

Daar is zij!

JONAS.

Maar ik woon *ook* op deze kamer! Zij is mijne vrouw! Mijne Nina! *Hij omhelst haar met pot-sierlijke aandoening; Nina snikt zenuwachtig.*

DE COMMISSARIS.

Dat zullen wij nader zien, mijnheer, of zij uwe vrouw is. Geene gevoels-scènes als 't U belieft. Hoe heet deze dame?

JONAS.

Nina Bont.

COMMISSARIS.

Verwonderd.

Nina Bont?

ZWELBORST.

*Terzijde van den commissaris, op Jonas wijzende.*Hij kan de *l* niet zeggen.

COMMISSARIS.

Aha, zoo! Lina Blont!

JONAS.

Wel neen: Nina Bont!

COMMISSARIS.

Ongeduldig.

Nu ja, Lina Blont! *Tot den agent* Daar straks hebben zij immers ook bekend, dat deze dame Lina Blont is?

AGENT.

Aanslaande en naar voren tredende.

Ja wew, mijnheer de Commissaris, ik heb uitdrukkewijk en tewkens gevraagd of zij niet Nwina Bwont hiette, en

COMMISSARIS.

Dat is voldoende. Trouwens Kaarsenschrijver heeft mij ook naar deze kamer verwezen! *Tot Nina* Mevrouw, heeft U onder uwe bagage ook een bruin valies?

NINA.

Een bruin valies? Wel neen! Niks as'n hoeien-doos met m'n sundagschen hoed en die koffer daar met ons ondergoed en zoolal meer.

COMMISSARIS.

Dus *geen* bruin valies?

NINA.

Nijdig.

Wel neenik, man! Wat wil je toch met je
bruine valies,

COMMISSARIS.

Dat zullen we zien! Wees zoo goed, mij de
sleutels van uwe bagage te geven.

NINA.

Maar mijnheer! 't Is toch een schandaal zooals
wij hier....

COMMISSARIS.

Mag ik u verzoeken geen praatjes te maken?
Waar zijn de sleutels?

NINA.

Jonas heeft ze.

COMMISSARIS.

Tot Jonas.

De sleutels!

JONAS.

Maar....

COMMISSARIS.

Met donderende stem,

De sleutels mijnheer! *Jonas geeft ze bevende*

over; de commissaris geeft ze aan den agent.
Open de koffers! Ze hebben er het valies misschien
ingepakt. *De agent gaat op ruwe wijze de bagage*
openen en er in snuffelen.

ZWELBORST.

Maar mijnheer de Commissaris, dat gaat zóó
toch niet!!

JOSEPHINE.

Dreigend zich achter Lievekind verbergend.

Neen, dat gaat zóó niet!

LIEVEKIND.

Zouden we mogen vragen waarvan deze dame,
het letterkundig sieraad harer sekse, beschuldigd
wordt?

COMMISSARIS.

Dit letterkundig sieraad harer sekse, mijnheer,
is eene nihiliste, en....

ALLEN.

Eene nihiliste!

JONAS.

O God nou heb ik een Nizeliste getrouwd!

COMMISSARIS.

En eene anarchiste!

JONAS.

En eene antichriste!

COMMISSARIS.

En onder hare bagage moet zich bevinden een bruin valies.

ALLEN.

Een bruin valies?

COMMISSARIS.

Inhoudende eene helsche machine met dynamiet!
Hevige ontzetting van allen, behalve Nina; zij stuiven naar alle hoeken van het vertrek, zoo ver mogelijk van de koffer.

JONAS.

O groote, gerechtige hemel!

NINA.

Jonas, Jonas, geloof ze toch niet! *Zij valt hem om den hals.*

TWAALFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, LINA BLOND, DAARNA

V. LEEG V. ROPPEN.

LINA.

Verwonderd rondziende; daarna los door de

kamer naar de slaapkamer stappende.

Mille pardons, dames en heeren! Ik heb iets in die kamer laten liggen! *Zij verdwijnt in de slaapkamer.*

JONAS.

Wa's *dat* nu weer!

STEMMEN.

Fluisterend.

Wie *is dat!*

JONAS.

In wanhoop.

Ik begrijp er niks meer van! Ik betaal m'n rekening en ga heen! *Hij wil naar de deur gaan.*

COMMISSARIS.

Hem tegenhoudende.

U blijft voorloopig te mijner beschikking, mijnheer!

JONAS.

Gerechte hemel, nou ben ik al een gevangen man! Straks brengen ze me nog op de pijnbank!

COMMISSARIS.

Houd je toch stil, man! *Tot den agent. Zoek*

goed. Zie je nergens een bruin valies?

ALBERT.

Door de deur op den achtergrond binnenvliegende.

Est-ce que tu l'as trouvée, chérie? *Hij blijft, op het zien van al de menschen, overbluft staan.*

LINA.

Uit de slaapkamer komende, met een bruin valies in de opgeheven hand. La voici! Beleeft in 't rond neigend. Messieurs et dames, mille pardons! Zij wil door de deur op den achtergrond met Albert vertrekken.

COMMISSARIS.

Hola mevrouw, wat heeft U daar in de hand?

LINA.

Wel, mijn valies!

ALLEN.

Een bruin valies!

COMMISSARIS.

Hoe komt U daaraan?

LINA.

U bent zeer nieuwsgierig, mijnheer! Mijn imbé-

cile . . . ik wil zeggen — *op Albert wijzende* — monsieur had dit valies in die kamer laten liggen, daar wij eerst hier gelogeed hebben.

COMMISSARIS.

En wat zit er in dat valies?

LINA.

Dat gaat u niet aan mijnheer! *Zij wil vertrekken.*

COMMISSARIS.

Dat zullen we zien, mevrouw! Geef dat valies hier!

LINA.

Maar, mijnheer!

ALBERT.

Toeschiend.

Mais monsieur!

COMMISSARIS.

Tot den agent.

Van Zuchtelen, doe je plicht! *De agent neemt Lina het valies af.*

COMMISSARIS.

Tot Lina.

Behoort dat valies aan U?

LINA.

Wel zeker, mijnheer!

ALBERT.

Mais certainement, monsieur!

COMMISSARIS.

Tot Lina.

Mag ik dan vragen, wie ik de eer heb.....

LINA.

Ik ben Lina Blont, mijnheer, en ik zal mij beklagen over....

ALLEN.

Lina Blont!

LINA.

Ja, en ik zal mij bij den Minister van Justitie per telegram beklagen.....

COMMISSARIS.

Tot Nina.

Maar wie zijt U dan?

NINA.

Nydig.

Dat hebben we je ommers dadelijk gezegd! Ik ben Nina Bont.

JONAS.

Wel ja! D'r vader is Jansen, in kruieniers- en vetwaren! En ik ben d'r man, Jonas Bont, koster en veurzanger te Koog aan de Zaan!

ZWELBORST, LIEVEKIND.

Tot Nina.

Hoe, u zijt niet de verheven vrouw, die.....

NINA.

Je tante is een verheven vrouw!

MAJOOR BLITZ v. BLITZEN.

U zijt niet die lage schrijfster, die....

NINA.

Je zuster is een lage schrijfster!

MAJOOR BLITZ.

*Zijn sabel half uit de schede trekkende.*Daar begint ze waarachtig weer over mijn zuster! *Zich bedenkende* Maar 't is waar, die andere heeft het gedaan! *Tot Lina.* U is dus Lina Blont?

LINA.

Gracicus buigende.

Om U te dienen.

ALBERT.

A votre service!

LIEVEKIND.

Mevrouw sta mij toe *Hij buigt diep, en blijft buigend staan.*

ZWELBORST.

Mevrouw, vergun mij *Spel als Lievekind.*

EERSTE SCHOLIER.

Mevrouw *Spel als voren.*

TWEEDE SCHOLIER,

Mevrouw *Spel als voren.*

JOSEPHINE.

Lina om den hals vallend.

Zuster, zuster!

VROUW V. DONGEN.

Haar buigenden zoon bij zijn oor nemende.

Wat, begin je weer, kwajongen! Allo meê, de deur uit! *Zij verdwijnt met haar zoon door de deur op den achtergrond; de tweede scholier blijft Lina cerbiedig staan aangapen.*

LINA.

Zich van Josephine losmakende.

Mag ik vragen wat dit alles beduidt?

ALBERT.

Oui, qu'est ce que tout cela signifie?

MAJOOR BLITZ.

Dat is mijn man! Mijnheer, gij zult mij satisfactie geven voor de beleediging, mijne zuster aangedaan!

ALBERT.

Hoog.

Monsieur!

MAJOOR BLITZ v. BLITZEN.

Op-hem aandringend,

Mijnheerrrrr!

ALBERT.

Monsieur, vous êtes un nigaud!

MAJOOR BLITZ.

Mijnheerrrrr! je bent een kwast!

ALBERT.

Monsieur!

MAJOOR V. BLITZ.

Mijnheerrrr!

CONMISSARIS.

Beiden van elkander verwijderend.

Majoor Blitz, mag ik U verzoeken, uwe parti-

culiere zaken later uit te maken? Voor 't oogenblik heb ik een appeltje met Mevrouw — *op Lina wijzende* — te schillen. Mevrouw mag ik U den sleutel van dit valies verzoeken?

LINA.

Dien geef ik niet mijnheer!

ALBERT.

Non! Elle ne la donnera pas!

COMMISSARIS.

Dan zullen wij genoodzaakt zijn, het valies met geweld open te breken.

LINA

Maar dat gaat toch alle grenzen te buiten! Wat geeft u het recht tot zulk eene handelwijze?

ALBERT.

C'est ca! Qui vous donne le droit?

LINA.

Tais-toi, Albert!

ALBERT.

Nina, tu vas trop loin!

COMMISSARIS.

Wilt U den sleutel geven?

LINA.

Neen! En ik zal mij bij den Minister van Justitie

COMMISSARIS.

Die praatjes kennen wij. Van Zuchtelen, heb je een looper?

AGENT.

Ja wew, mijnheer de Commissaris.

COMMISSARIS.

Maak het valies dan open.

LINA.

Driftig.

Maar mijnheer, wat wilt U toch met dat ongelukkige valies?

ALBERT.

Qu'est ce que vous lui voulez, à cette pauvre valise?

COMMISSARIS.

Leg uw masker af, mevrouw! Reeds sinds lang stondt U bij de politie in verdenking, de heillooze nihilistische en anarchistische woelingen naar Nederland te willen overbrengen.

LINA.

Tergend beleefd.

Och kom!

ALBERT.

Allons donc!

NINA.

Terzijde tot Jonas, op Albert wijzende.

Wat wil die andere toch altijd, met z'n gelondon?

JONAS.

Stil, dat is haar papegaai!

COMMISSARIS.

En dezer dagen ben ik door de Haagsche politie gewaarschuwd, dat U in een bruin valies...

AGENT.

Die het valies geopend heeft en er diep in voelt.

Ik voew 't aw, mijnheer de Commissaris!

LINA.

Tergend.

Nu? Dat ik in een bruin valies?

COMMISSARIS.

Verpletterend.

Met U medevoerdet, mevrouw, eene helsche machine, geladen met dynamiet!

AGENT.

*Met geweld den inhoud uit het valies trekkende; alle omstanders stuiven verschrikt terug.**Hier is-tie aw, mijnheer de Commissaris! Hij houdt in de opgeheven hand eene »tournure» van buitengewonen omvang.*

ALLEN.

Eene tournure! Een queue de Paris!

JONAS.

Een valsche.... Hij maakt een manuaal, dat het doel van kleedingstuk duidelijk te kennen geeft

AGENT.

De tournure bevoelende.

Ik voew er geen dynamiet in, mijnheer de commissaris!

COMMISSARIS.

Hem het kleedingstuk uit de hand nemende; tot Lina.

Maar mevrouw.... dat is een valsche.... dat is een tournure!

LINA.

Hem het kleedingstuk uit de hand rukkende
Eh bien, oui, une tournure! Et vous tous, vous

n'êtes qu'un tas d'imbeciles! *Zij snelt, met de
tournure in de hand, naar de deur.*

ALBERT.

Haar volgend; zich half tot het gezelschap keeënd

Tas d'imbeciles! Tas d'imbeciles!

HET SCHERM VALT.

Nieuwe Uitgaven van A. RÖSSING.
te 'S-GRAVENHAGE.

DE LANTAARN.

SCHIJNT DEN 1STEN EN 15^{EN} VAN ELKE MAAND.

Prijs per 3 maanden f 1.25 fr. p. p. f 1.37.

Proefnummers zijn alom verkrijgbaar:

Het oordeel over dit blad, is algemeen zeer gunstig.

De *Arnhemsche Courant* zegt o. a.:

De *Lantaarn* volgt haar eigen weg. Elk nommer draagt het karakter van zelfstandigheid en in hare beschouwingen en beoordeelingen berkent men eene redactie, die slechts eigen overtuiging tot richtsnoer heeft. Er is iets nieuws, iets oorspronkelijks in dezen *Lantaarn*, dat hem onderscheidt van de meeste andere voortbrengselen onzer letterkunde en vooral zijne satire komt nu en dan treffend uit. Als voorbeeld wijzen we op de nabootsing van Zola, waarin wij tevens eene toespeling meenen te zien op een verhaal, dat niet lang geleden de meeste dagbladen overnamen.

In zijn vijfde nommer kondigt de redactie het voornemen aan om voortaan ook platen te geven. De eerste daarvan is een beeltenis van onzen Verhulst, die, blijkens hetgeen de redactie over hem schrijft, ook door haar vereerd wordt. Met enkele krijtkrabbels is de gelijkenis meesterlijk weergegeven en hij, die deze schets op het papier wierp, bezit evenals de teekenaar van het vignet, een groot talent. Wij stellen ons dan ook veel voor van de platen, die in het vervolg zullen verschijnen.

Dat de critiek van den *Lantaarn* scherp kan wezen getuigt zijne beoordeeling van Wendel's leesboek, terwijl een opstel als »de Boer» eene menschkundige studie is, die van groote opmerkingsgeest het bewijs draagt. Geestig is het schetsje — gedeeltelijk zeker aan ervaring ontleend — van de verschillende diners.

Vestigen wij nogmaals de aandacht op dit zeer goedkoope tijdschrift, dan is het niet, omdat de inhoud boven alle andere tijdschriften uitmunt, maar vooral om de frischheid en originaliteit, die waarlijk geen alledaagsch voorkomend kenmerk van onze letterkundige voortbrengselen zijn.

IN EN OM DEN SCHOUWBURG.

door Mr. DE V.,

Tooneelverslaggever van het „Dagblad“.

Op onbepaalde tijden zal hiervan een nummer worden uitgegeven, van ongelijken omvang en prijs.

Het zal causeriën bevatten, in aangename vorm geschreven, over tooneel, opera, ballet, levensbizarheden van voorname acteurs, geschiedenis van het tooneel te 's-Gravenhage en elders, etc

Men teekent in voor 10 Nrs., die te zamen een boekdeeltje zullen vormen van 20, hoogstens 25 vel, berekend tegen 12½ cent per vel druks van 16 pagina's.

Een compleet deel zal dus f 2.50, hoogstens f 3.— kosten.

Elk Nr. is op zichzelf compleet en tegen eenigszins verhoogden prijs afzonderlijk verkrijgbaar.

INHOUD VAN AFL. 1—7.

Arlukijn. — Het Ballet in Nederland. — Parijsche Tooneelreclame. — Jan Albrecht onder zijn kennissen. — Voltaire en de Pompadour. — Een wandeling van de Nes naar het Leidsche plein. — Een Tooneelmaniak. — Een kabaal in en om den Haagschen Schouwburg. — Peters en Tjasink. — Kabalen in de Comedie française. — Een omwenteling ten goede. — De dames de Groot en Louis Bouwmeester. — Een woordje over Sarah Bernhardt. — Pierre Augustte Morin. — De Tooneelschool verkeerd beoordeeld. — Een Hofdame. — Een Ingenuë. — De Regisseur Legras.

Deze »allergezelligste causeriën» worden door de Critiek zeer aanbevolen. De *Java-Bode*, eindigt zijn beschouwing over dit werk aldus:

Een woord van dank aan Mr. de V. voor zijn »*In en om den schouwburg*», een periodiek geschrift, dat ons niet alleen bekend maakt met het tooneelspel, maar ook met vele tooneelspelers, en zodoende ons in staat stelt een zelfstandig oordeel te vormen over een kunst en een klasse van kunstenaars, die, trots tooneelscholen en tooneelverbonden, nog maar altijd veel te veel van het calvinistisch vooroordeel te lijden hebben.

D E N I S E,

Tooneelspel in 4 bedrijven uit het Fransch van

ALEXANDRE DUMAS FILS.

Vertaling van P. VERDOES.

Prijs f 1.25

Dumas heeft weder gevonden wat zooveelen te vergeefs zoeken, die aan zijne vraagstukken niet zouden durven denken: het succès. Dat komt, indien wij wél zien, doordien hij met één forschen greep, den greep van den meester, zijn toehoorder in het hart getast heeft.

N. Rotterd. Ct.

De taal, de geestige dialoog, de fijne en doordachte opmerkingen, met al het gewaagde dat er aan kleeft, is de groote kracht van *Denise*. Onwillekeurig beijvert men zich geen woord te verliezen van hetgeen gezegd wordt. Men komt om te *hooren* in de eerste plaats.

Algem. Handelsbl.

M E D E A

Treurspel in 3 bedrijven van ERNEST LEGOUVÉ.

Metrisch overgebracht door

JAN C. DE VOS.

In geïllustreerden omslag met afbeelding van Medea.

Prijs f 0.90.

Aan Legouvés *Medea* viel een waardige vertolking te beurt van de hand des Heeren Jan C. de Vos, die het stuk ten behoeve van de Rotterdamsche afdeeling van het Ned. Tooneel opnieuw vertaalde. Wij wenschen de Ned. Tooneelwereld geluk met dezen goed geslaagden arbeid, waardoor mevrouw Catharina Beersmans zich nieuwe lauweren zal weten te verwerven.

N. v. d. D.

ZIJN MEISJE KOMT UIT!

Oorspronkelijk Indisch tooneelspel in drie bedrijven.

VAN

MR. P. BROOSTHOOFD.

Prijs f 1,25.

Er gaat een frissche adem uit van dit bekoorlijk werkje. Er zijn charmante gultigheden in. Alles in alles begroeten wij dezen oorspronkelijken geest, deze frissche niet conventioneele taal met volle ingenomenheid.

N. v. d. D., 21 Nov. '83.

Het stuk is in inhoud, taal en vorm geheel Nederlandsch en niet alleen oorspronkelijk maar ook meerendeels nieuw. Alle penseelstreken zijn aangebracht om de beelden zorgvuldig te teekenen, de intrigue is eenvoudig, natuurlijk en toch boeiend en de alloop zeer bevredigend.

T. H. DE BEER.

Portefeuille, 8 Dec. '83

EEN LIEF WEEUWTJE.

Blijspel in 3 bedrijven.

DOOR

N. FREDERIKS.

Bij de opvoering in den Stads-schouwburg te Amsterdam, 25 Maart 1885 had het een onbetwistbaar succes. Alle bladen zijn vol lof

»Een lief Weeuwteje» staat volgens mijn smaak hooger, dan de oorspronkelijke stukken die wij sedert »George de Lelaing, »Uitgaan» en »Stellendijk» te genieten kregen.»

A. C. LÖFFELT.

De intrigue is aardig, het stuk is goed opgezet de karakters — vooral die der dames — met vaardige hand geteekend.

Weekbl. Amsterd.

WILDE HALMEN.

EEN BUNDEL VAERSEN

door

H. COSMAN.

Prijs f 1.40 geb. f. 1,95

In de »Wilde Halmen» vinden wij weergegeven, wat de Heer Cosman wiens academiëtijd bijna vervlogen is, innerlijk heeft doorleefd. Vooral zijn »twijfel» heeft hij getracht in deze vaersen te schetsen. Hij is, in zijn wijze van zeggen, veel natuurlijker en eenvoudiger dan Couperus en Swarth. Van die voorliefde voor het sonnet bespeurt men bij hem niets. Hij stort zijn hart uit als een gewoon levenslustig student. Hij verheerlijkt het *Io vivat*, verbergt niet, dat hij in zijn liefde niet altijd gelukkig is geweest — en schaamt zich niet zijn moeder vurig te danken voor haar liefde en haar lied, dat hij nooit vergeten zal. Er spreekt een *hart* uit deze verzen. En we behoeven ze niet eerst te analyzeeren, voordat wij ze begrijpen. Alle gewrongenheid is er vreemd aan.

Stemmen voor Waarheid en Vrede.

JONAS LIE.

DE RUTLAND.

Een Zeemansverhaal

UIT HET NOORSCH

door

F. J. ARNTZENIUS

Met fraai omslag in phototypie.

Prijs f 2.50.

»De beroemde romanschrijver JONAS LIE, de dichter der zeelieden, is in nog hooger mate voor de Noorsche varengasten wat MARRYAT voor de Engelsche was, de lieveling van wie de zee bevaren. Juist tijdens mijn reis werd hem op Fromoën bij Arendal, waar hij een deel van den zomer had doorgebracht, herhaalde malen hulde gebracht door zeelieden.»

Reisschetsen uit Noorwegen

door C. HONIGH. Gids 1885.

101

DE GOUDEN SLANG.

ROMAN VAN

HERMANN HEIBERG.

VERTALING VAN

ANNA RÖSSING-SABLAIROLLES.

In keurig geill. omslag.

Prijs f3.25

Ik kan niet zeggen, met hoeveel genoegen ik kennis heb gemaakt met de vertaling van Hermann Heiberg's roman *De gouden slang* door de tooneelkustenaar, wier naam, hoop ik, dezen regelen eenige lezers zal verschaffen.

Over den roman-zelf (dien ik toch heel mooi vind) zal ik niet spreken, maar over den stijl, over de taal van Mevr. Rössing. Zoo ooit de vertaler, bij het overbrengen van een prozawerk van het eene idioom in het andere, aandeel in het aldus tot stand gebracht kunstprodukt heeft, dan hier. Hier is bepaald sprake van weergeven. Het denkbeeld van werktuigelijk nabootsen, van getrouw kopieëren naar het woordenboek, verwijdt zich in het hier besproken geval zoo ver mogelijk. Uit den weg langs welchen de zinnen en de woorden elkaar volgen, uit de keuze dier zinnen en dier woorden blijkt duidelijk het gevoel door de lezing van den oorspronkelijken roman bij de vertaalster gewekt, het begrip in haar geest nopens des schrijvers bedoelingen ontstaan, en hoe zeer zij heeft ontdekt welk bijvoegelijk naamwoord op deze plaats, welk werkwoord daar ginds te gebruiken was, opdat het verhaal ook in het hollandsch leven zou en nogmaals een nieuw kunstwerk vormen.

K. J. W.

Weekblad: De Amsterdammer.

